

Natur og Miljø, Aarhus Kommune
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Att. Thor Joensen
E-mail: thaj@aarhus.dk

30. august 2024
Side 1 af 17

Afgørelse om at vandløbsprojekt for restaurering af en ca. 600 lang strækning af Damgård Bæk ved Mårslet, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter miljøvurderingsloven

Aarhus Kommune - Natur og Miljø har søgt om tilladelse til restaurering af en ca. 600 lang strækning af Damgård Bæk ved Mårslet på matr.nr. 4 cf, 4cm, 11f, 11s, 20dz og 25x Mårslet By, Mårslet.

Afgørelse

Aarhus Kommune – Plan og Byggeri træffer med dette brev afgørelse om, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, jf. miljøvurderingslovens §21¹. Projektet kan således gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport og uden kommunens tilladelse efter miljøvurderingsloven, jf. lovens § 15.

Aarhus Kommune – Plan og Byggeris afgørelse er foretaget på baggrund af ansøgers oplysninger om projektet. Afgørelsen om, at projektet ikke skal miljøkonsekvensvurderes, begrundes med, at projektet efter en vurdering af kriterierne i lovens bilag 6 ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, herunder ikke i væsentligt omfang at kunne medføre forurening, forringelse af de nuværende afvandingsforhold af Giberå-systemet, eller påvirke landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdier.

Aarhus Kommune – Plan og Byggeri har ved afgørelsen lagt særlig vægt på, at:

- Projektet ikke påvirker habitatområder, naturområder, jord, vandforekomster, havmiljø, dyr eller mennesker væsentligt,
- Projektet har begrænset indvirkningsradius,
- Projektet vil forbedre naturtilstanden i projektstrækningen af Damgård Bæk og Giber Å,
- Projektet vil genskabe et slynget og fysisk varieret vandløb til gavn for vandløbets flora og fauna,

TEKNIK OG MILJØ

Plan og Byggeri
Aarhus Kommune

Lokalplanlægning og VVM
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 41 85 42 35

Direkte e-mail:
azrb@aarhus.dk

Sag: GEO-2024-095357
Sagsbehandler:
Azad R. Besso

KS: Karen la Cour Jørgensen

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

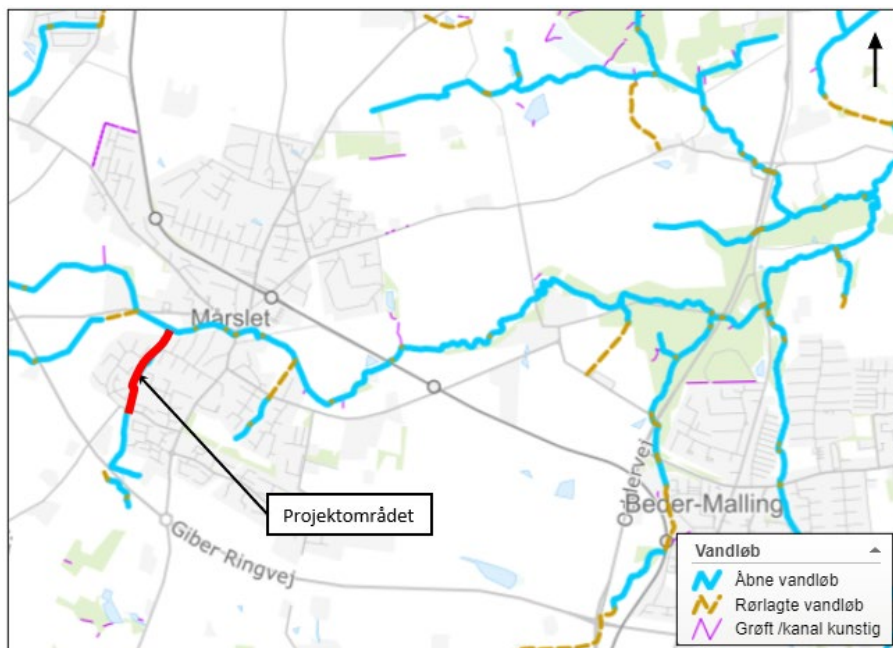
- Projektet medfører fysiske ændringer i Damgård Bæk (vandområde 0720). Ændringerne er af positiv karakter og vil bidrage til at sikre målopfyldelse i vandområdet.

30. august 2024
Side 2 af 17

Beskrivelse af projektet

Projektet omhandler restaurering af Damgård Bæk, der er et mindre vandløb, som løber gennem et boligområde i den sydlige del af Mårslet. Damgård Bæk udspringer fra flere drænsystemer i det åbne land syd for Mårslet og udløber i Giber Å mod nord. Damgård Bæk er en del af Giberå-systemet, der afvander til Aarhus Bugt.

På nedenstående oversigtskort er projektets placering markeret rødt.

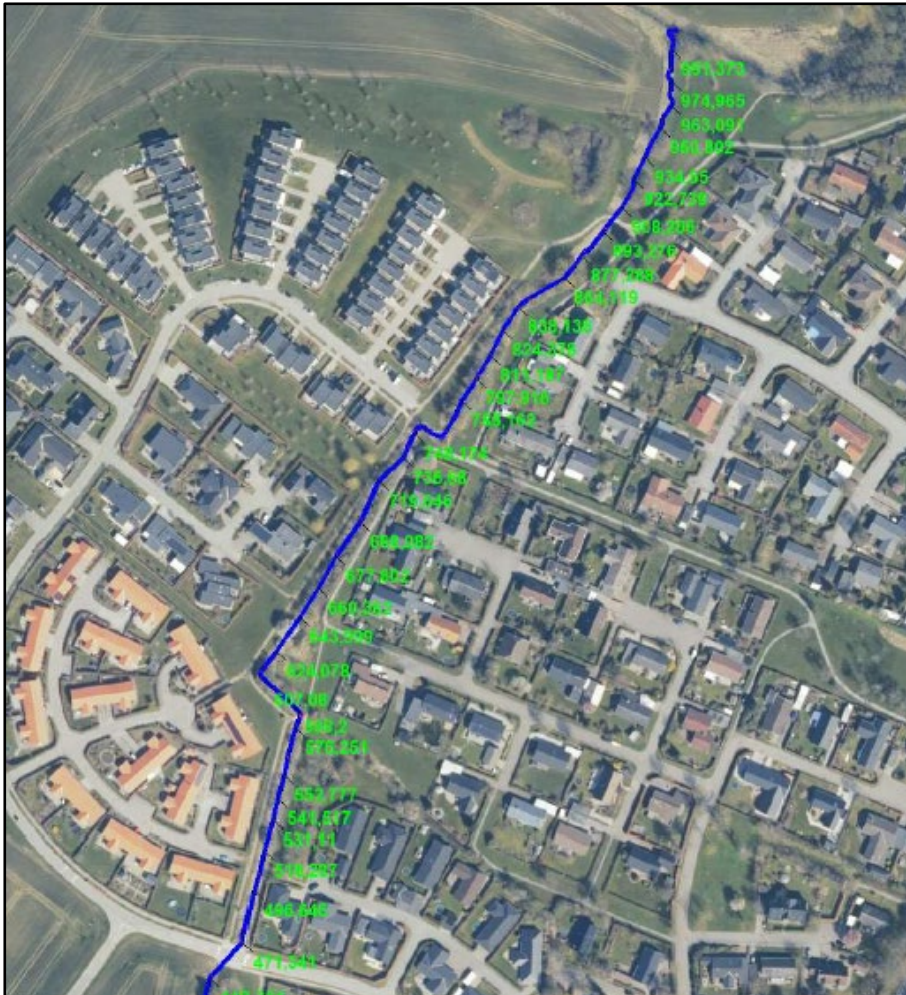

Figur 1: Oversigtskort med markering af projektområdet

Baggrunden for projektet er at forbedre de fysiske forhold for Damgård Bæk i henhold til Vandområdeplan Jylland/Fyn 2015-2021. Projektet forventes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der kan være mulighed for at opnå målopfyldelse i vandløbet.

30. august 2024
Side 3 af 17

Figur 2: Oversigtskort hvor Damgård Bæk er markeret med blått og stationering (meter) med blått.

De konkrete projekttiltag omfatter genslyngning af 425 m af bækken samt udlægning af gydebanks og variationsskabende skulesten og dødt ved på en 160 m lang vandløbsstrækning.

Ved etablering af gydebanks benyttes gydegrus sammensat efter DTU Aquas anbefalinger. Der anvendes en grusblanding bestående af 85 % nøddesten (16-32 mm) og 15% singels og håndsten (32-64 mm). Gydebanks anlægges ved udlægning af 20-30 cm gydegrus i hele vandløbets bredde.

Vandløbets fysiske variation øges ved udlægning af større skjulesten (ca. ø 200-500 mm). Der udlægges generelt 1-2 skjulesten pr. m² vandløbsbund. Derudover udlægges større grene og træstammer i vandløbet, da disse udgør levested for en række vandløbsinsekter.

Udlægning af skjulesten og træ bidrager til at skabe et mere varieret strømningmønster med områder med langsomt strømmende vand, så der sikres skjul for fiskeyngel og smådyr.

30. august 2024
Side 4 af 17

St. 472-578 m:

Der etableres 3 gydebanker af 5-10 meters længde ved udvidelse af vandløbets bundbredde til ca. 1 m. Omkring gydebankerne aftrækkes brinkerne til anlæg 1:3-5 under hensyntagen til det omkringliggende terræn. Gydebankerne etableres i vandløbets station 500-555 m, som er en delstrækning med højere fald, hvor faldet udlignes ved udlægning af gydegrus ovenpå den eksisterende vandløbsbund i hele vandløbets bredde (figur 3). Derudover udlægges større skjulesten og dødt ved på hele vandløbsstrækningen.

Figur 3: Oversigtskort hvor Damgård Bæk er markeret med grønt og de planlagte gydebanker med gult.

St. 578-640 m:

Der udlægges større skjulesten (ø 200-500 mm) på delstrækninger med stor bundbredde (> 1 m). Skjulestenene udlægges, så de fremmer udvikling af et let slynget trace i det eksisterende vandløbsprofil. Derudover etableres 2 gydebanker af 5-10 m længde i hele vandløbets bredde (figur 2). Gydebankerne anlægges på delstrækninger med højt fald, hvor faldet udlignes ved udlægning af gydegrus ovenpå den eksisterende vandløbsbund. Endelig udlægges variationskabende skjulesten og dødt ved.

30. august 2024

Side 5 af 17

St. 640-1065 m (udløb i Giberå):

Vandløbet genslynkes i et nyt trace som vist på figur 4. Genslyngningen foretages, da dele af vandløbet har et nedskåret og kanaliseret forløb med begrænset potentiale for at genskabe et fysisk varieret vandløb. Med genslyngningen skabes et slynget, terrænnært vandløb med fysiske forhold, der vurderes at kunne understøtte Vandområdeplanernes mål om god økologisk tilstand.

Figur 4: Oversigtskort hvor det fremtidige forløb af Damgård Bæk er markeret med rødt.

30. august 2024
Side 6 af 17

Miljøvurderingsloven

Aarhus Kommune vurderer, at projektet er omfattet af følgende punkt i miljøvurderingslovens bilag 2:

- *10f) Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.*

Projektet kan have en væsentlig skadelig virkning på miljøet og skal dermed gennem en screening, jf. Miljøvurderingslovens § 17, stk. 1.

Aarhus Kommunes uddybende bemærkninger til vurderingen fremgår af efterfølgende screeningsnotat.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden tre år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

I nærværende afgørelse, hvor bygherre er en intern afdeling i Aarhus Kommune, er myndighedsinhabiliteten håndteret ved, at myndigheden og bygherren er organiseret i to afdelinger med hver deres ledelse.

Høring af berørte myndigheder og parter

Aarhus Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af afgørelsen udpeget og hørt berørte parter og myndigheder, jf. miljøvurderingslovens §35, stk1, nr.1.

Aarhus Kommune har udpeget og hørt følgende berørte myndigheder:

- Miljøstyrelsen

Der er endvidere foretaget høring af følgende parter, der efter kommunens vurdering kan have væsentlig, individuel interesse i sagens udfald:

- Aarhus Vand ift. indvindingsoplande til Bedeværket.
- Mårslet Vandværk
- Grundejere og naboer:
 - Matr.nr. 12a, 11e, 4cm, 11s, 11f, 20dz, 25x, 4cf, Mårslet By, Mårslet

Herudover er ansøger blevet hørt.

Aarhus Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med høringen.

30. august 2024
Side 7 af 17

Anden lovgivning mv.

Aarhus Kommune gør opmærksom på, at der med afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering og tilladelse efter miljøvurderingsloven, ikke er taget stilling til evt. andre nødvendige tilladelser og godkendelser, som eksempelvis efter vandløbsloven.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der repræsenterer mindst 100 medlemmer og har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelse som hovedformål. Afgørelsen kan desuden påklages af Miljøministeren.

Hvis du ønsker at klage, skal du indsende din klage via Klageportalen. Disse link fører dig til klageportalen: www.naevneneshus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klagen skal være modtaget af Aarhus Kommune via Klageportalen inden 4 uger efter, at du har modtaget afgørelsen. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra annoncens dato.

Det er en betingelse for nævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr som fremgår af klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, Karen Blixens Boulevard 7, 8220 Brabrand, mail: plan@mtm.aarhus.dk, der herefter videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis et spørgsmål ønskes prøvet ved domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder efter, at du modtager dette brev. For afgørelser, der er offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra annoncens dato.

Klagen har ikke opsættende virkning, men udnyttelsen af afgørelsen sker på eget ansvar.

Miljø og Fødevareklagenævnet kan tillægge klagen opsættende virkning, herunder kræve igangsat arbejde standset og ændre afgørelsen.

30. august 2024
Side 8 af 17

Afgørelsen bliver annonceret på Aarhus Kommunes hjemmeside www.aarhus.dk/annoncer.

Med venlig hilsen

Azad R. Besso
VVM-planlægger

30. august 2024
Side 9 af 17

SCREENINGSNOTAT

I dette notat redegøres for Aarhus Kommunes vurdering af, hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Vurderingen er foretaget på baggrund af ansøgers oplysninger i det indsendte ansøgningsskema samt **supplerende** oplysninger om projektet.

Vurderingen er foretaget med udgangspunkt i lovens bilag 6 (Kriterier til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af lovens bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering).

De kriterier, som Aarhus Kommune skal foretage screeningen på grundlag af, fremgår af lovens bilag 6.

Bilaget er opdelt i tre hovedkriterier, som knytter sig til:

- Projektets karakteristika
- Projektets placering
- Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

I nedenstående afsnit refereres til ansøgers oplysninger om det ansøgte projekt, som det er beskrevet i ansøgningmaterialet samt i eventuelt yderligere materiale fra ansøger. Nedenstående tekst indeholder herudover Aarhus Kommunes bemærkninger til de enkelte screeningskriterier.

Projektets karakteristika, jf. bilag 6, punkt 1

1. Hele projektets dimensioner og udformning (se ansøgningsskemaet, herunder pkt. 1, 2, 3 og 5).

Projektet omhandler restaurering af Damgård Bæk, der er et mindre vandløb, der løber gennem et boligområde i den sydlige del af Mårslet. Damgård Bæk er en del af Giberå-systemet, der afvander til Aarhus Bugt. Baggrunden for projektet er, at Damgård Bæk er udpeget til en indsats om forbedring af de fysiske forhold i Vandområdeplanen Jylland/Fyn 2015-2021. Projektet har til formål at gennemføre denne indsats. Projektet forventes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der er mulighed at opnå målopfyldelse i vandløbet.

De konkrete projekttiltag omfatter 425 m genslyngning, samt udlægning af gydebunker og variationsskabende skjulesten og dødt ved på en 160 m lang vandløbsstrækning.

Projektet forventes gennemført i perioden 09/24-10/24. Anlægsarbejdet forventes at kunne gennemføres på 1-2 uger.

30. august 2024
Side 10 af 17

2. Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter (se ansøgningsskemaet, herunder pkt. 40).

Der findes ikke andre eksisterende og/eller godkendte projekter i området som sammen med det ansøgte projekt medfører væsentlige kumulative effekter.

Et projekt for skovrejsning, som er under VVM-screening hos Århus Kommune, ligger 1200 meter vest for det ansøgte projekt. Der genåbnes et hoveddræn/rørlagt vandløb i forbindelse med skovrejsningen hvor vandet kommer fra opstrøms liggende dræn ind i skovrejsningsprojektarealet og vil være med til at danne vandføringen i det nye vandløb, som udløber i Giber Å.

Der er planer om etablering af en ny cykelsti langs Damgård Bæk. Det projekterede forløb af Damgård Bæk er samtænkt med det planlagte cykelstitrace, så der sikres den nødvendige plads til at realisere begge projekter.

Der er planer om etablering af nyt regnvandsbassin øst for Damgård Bæk på matr.nr. 4cf og 4cm Mårslet By, Mårslet. Regnvandsbassinet har til formål at rense og forsinke regnvand, der i dag ledes direkte ud i Damgård Bæk. Regnvandsbassinet vil dermed bidrage en mindsket belastning af Damgård Bæk og nedstrøms vandområder.

De førnævnte projekter vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative effekter eller øget miljøpåvirkning på grund af karakteristika, omfang, afstand og forskudte anlægsperioder.

3. Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet (se ansøgningsskemaet, herunder pkt. 2-5 og 7).

Der bruges ca. 100 m³ gydegrus (Ø16-64 mm) samt 20 m³ større skjulesten (Ø200-500 mm) i anlægsperioden. Stenmaterialerne hentes fra nærliggende grusgrav. Derudover udlægges større grene og træstammer i vandløbet, da disse udgør levested for en række vandløbsinsekter. En del af vandløbet ved St. 640-1065 m (udløb i Giberå) genslynges i et nyt trace.

Brugen af naturressourcer vurderes ikke at medføre væsentlig påvirkning på miljøet på grund af projektets karakter.

30. august 2024
Side 11 af 17

En mindre del af projektarealet mod nord krydser et område med potentielle for økologiske forbindelser. Projektet vurderes ikke at medføre væsentlig indvirkning på området på grund af størrelse.

4. Affaldsproduktion (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 6).

Der genereres ikke spildevand eller affald i forbindelse med projektet.

5. Forurening og gener (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 8-22, 35, 37 og 40).

Der er ingen kortlagte forureninger indenfor projektarealet eller i nærområdet, som kan påvirke det omgivende miljø.

Nærmeste kortlagt forurening på vidensniveau 1 ligger 300 meter vest for projektarealet.

Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger på baggrund af placering, afstand og projektets karakter.

6. Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 23, 38 og 39).

Projektet vurderes ikke at medføre øget oversvømmelsesrisiko på de vandløbsnære arealer.

7. Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening, støj og lys)

Projektet vurderes ikke at medføre risiko for menneskers sundhed på baggrund af projektets karakteristika.

Projektets placering, jf. bilag 6, punkt 2

8. Den eksisterende og godkendte arealanvendelse (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 24, 25 og 26).

Projektarealet ligger i byzone. Dele af projektarealet er omfattet af følgende lokalplaner:

- Lokalplan: Byplanvedtægt nr. 1, Område til parcelhuse, blandet bolig og erhverv ved Lindegårdsvej, Agervej i Mårslet.
- Lokalplan nr. 698, Boligområde ved Mustrupvej i Mårslet.

- Lokalplan nr. 842, Boligområde ved Damgårdstøften i Mårslet.
- Lokalplan nr. 696, Boligområde ved Tandervej i Mårslet.

30. august 2024
Side 12 af 17

Projektet ændrer ikke på områdets arealanvendelse, idet området fortsat vil være grønt område og vandløb.

Der er en sti langs Damgård Bæk mod øst, som er en anbefalede skolevejsrute. Det betyder at det er den vej som er anbefalet for at tage til og fra folkeskolen i området. Ansøger vil sørge for at sikre fremkommelighed for skolebørn under anlægsarbejdet. Vandløbsprojektet gennemføres i forbindelse med, at Teknik og Miljø, Vejanlæg, omdanner den omhandlede skolesti til en cykelsti. De konkrete forholdsregler for at sikre skolebørns fremkommelighed i forbindelse med vandløbsprojektet vil blive aftalt med Vejanlæg forud for opstart på anlægsarbejderne.

9. Naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dets undergrund (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 27 og 36).

En store del af projektarealet ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), sårbare områder og følsomt indvindingsområde (NFI) ift. grundvand, samt i indvindingsopland til Bederværket.

Der ligger to vandforsyningsboringer 99.442 og 99.140 hhv. 160 og 90 meter syd og øst for projektarealet.

En mindre del af projektarealet mod nord ligger inden for Grønt Danmarkskort.

På baggrund af projektets karakter og beliggenhed vurderes det konkrete projekt ikke at kunne påvirke de førnævnte områder.

Der er nogle regnvandsudløb langs strækningen. Ansøger oplyser, at de eksisterende regnvandsudløb håndteres med en ny afskærende regnvandsledning, der etableres af Aarhus Vand. Den nye regnvandsledning etableres inden opstart på vandløbsprojektet, så afvandingen fra regnvandssystemet opretholdes.

10. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til vådområder, områder langs bredder, flodmundinger (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 35).

30. august 2024
Side 13 af 17

Projektet medfører fysiske ændringer i Damgård Bæk (vandområde 0720). De fysiske ændringer er udelukkende af positiv karakter, idet projektet har til formål at forbedre vandløbets fysiske forhold med henblik på at opnå målopfyldelse for vandområdet. Projektet er af naturforbedrende karakter.

11. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til kystområder og havmiljøet (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 28 og 35).

Projektområdet er beliggende udenfor kystnærhedszonen. Damgård Bæk afvander til Natura 2000-område N234 Giberå, Enemærket og Skåde Havbakker, der er beliggende ca. 4,5 km øst for projektområdet (Se punkt 14). Projektet berører vandløbets og vurderes ikke at påvirke havmiljøet væsentligt på baggrund af projektets karakteristika.

12. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til bjerg- og skovområder (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 29).

Der er ikke bjergområder i Aarhus Kommune, som kan blive påvirket.

Der er ikke skovområder i nærområdet som kan blive påvirket.

13. Det naturlige miljøes bæreevne i forhold til naturreservater og -parker (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 34).

En del af projektarealet ligger inden for en bypark og grønt område iht. den gældende kommuneplan. Projektet vurderes ikke at påvirke byparken væsentligt på baggrund af projektets karakteristika. Projektet kan potentielt medvirke til at forbedre det rekreative miljø på arealet efter realisering.

14. Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF (se ansøgningskemaet, herunder pkt. 25, 30, 31, 32, 33 og 34).

Der er en § 3 beskyttet sø iht. Naturbeskyttelsesloven 11 meter vest for den nordlige del af projektarealet.

Giber Å, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, modtager vand fra Damgård Bæk. Damgård Bæk er ikke udpeget som

beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, men ligger delvist inden for åbeskyttelseslinjen, som Giber Å afkaster.

30. august 2024
Side 14 af 17

Projektet finder ikke sted i et Natura 2000-område. Damgård Bæk afvander til Natura 2000-område N234 Giberå, Enemærket og Skåde Havbakker, der er beliggende ca. 4,5 km øst for projektområdet. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området fremgår af tabellen nedenfor (figur 5). Dertil kommer, at projektet er af naturforbedrende karakter. Det er derfor Aarhus Kommunes vurdering, at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af området samt de naturtyper og arter som fremgår af udpegningsgrundlaget.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 234		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)

Figur 5: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 234.

Damgård Bæk vurderes at være et potentielt levested for odder, der findes i Giberåsystemet. Der er dog ikke kendskab til konkrete forekomster af odder i Damgård Bæk. Projektet vurderes ikke at påvirke yngle- eller rastesteder for eventuelt forekommende oddere i Damgård Bæk. Det begrundes med, at arbejdet udføres i dagtimerne, samt at der er fri passage til op- og nedstrøms liggende uforstyrrede vandløbsstrækninger. På sigt vurderes projektet at kunne forbedre levevilkårene for odder, idet projektet skaber bedre forhold for ørred, der er en del af odderens fødegrundlag. På den baggrund vurderes det samlet set, at projektet ikke vil påvirke yngle- eller rastesteder for odder.

Damgård Bæk vurderes at udgøre en ledelinje for flagermus med betydning for den økologiske funktionalitet af nærliggende yngle- og rasteområder for flagermus. I forbindelse med anlægsarbejdet fjernes buskads langs vandløbet i det omfang, der er nødvendigt for

at tilgå vandløbet. Der bibeholdes dog fortsat en række træer langs bækken, og der ændres ikke på selve bækkens funktion som ledelinje. På den baggrund vurderes projektet samlet set ikke at påvirke yngle- eller rastesteder for flagermus.

30. august 2024
Side 15 af 17

På baggrund af afstanden til Natura 2000-området og projektets karakter vurderes det konkrete projekt ikke at påvirke udpegningsgrundlag for Natura 2000-området væsentligt.

15. Områder, hvor det ikke er lykkedes – eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes – at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 37).

Damgård Bæk er målsat til god økologisk tilstand i Vandområdeplan Jylland /Fyn 2021-2027. Vandløbet har aktuelt moderat økologisk tilstand målt på smådyrssammensætning. Der er ikke foretaget undersøgelse af andre kvalitetsparametre som fisk, bentiske alger og vandplanter i vandløbet. Der er således ikke målopfyldelse i vandløbet. Damgård Bæk er desuden udpeget som vandløb uden fiskeinteresser, og dermed benyttes kvalitetselementet fisk ikke i vurderingen af den økologiske tilstand. Den manglende målopfyldelse vurderes at skyldes forringede fysiske forhold i vandløbet, hvor der blandt andet er en udpræget mangel på hårde substrater.

Det aktuelle projekt vurderes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der kan være mulighed at opnå målopfyldelse. På trods af udpegningen som vandløb uden fiskeinteresser, vurderes især den nederste del af Damgård Bæk at have potentiale som gyde- og opvækstvandløb for ørred. Gennemførelse af det aktuelle projekt forventes at bidrage til at indfri dette potentiale.

16. Tæt befolkede områder

Store dele af projektarealet ligger inden for boligområder. Projektet vurderes ikke at medføre væsentlig indvirkning på boligområderne på grund af projektets karakter.

17. Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning (se oplysninger i ansøgningskemaet, herunder pkt. 28 og 33).

Der er ingen landskabsinteresser i området, som kan påvirkes.

Nærmeste fredning er Mårslet Kirke, som ligger 250 meter NØ for projektarealet. Projektet vurderes ikke at påvirke fredningen på grund af afstand.

30. august 2024
Side 16 af 17

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning, jf. bilag 6, punkt 3

Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2, og under hensyn til projektets indvirkning på de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer.

18. Indvirkningernes størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt)

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Påvirkningerne fra projektet vurderes at være begrænsede i det lokale område.	

19. Indvirkningens art

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Det vurderes, at projektet vil forbedre naturtilstanden i projekts-trækningen. Det begrundes med, at det nuværende forløb af Damgård Å er med begrænset fysisk variation. Projektet vil skabe et slynget og fysisk varieret vandløb til gavn for vandløbets flora og fauna.	

20. Indvirkningens grænseoverskridende karakter

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Projektet medfører ikke indvirkninger med grænseoverskridende karakterer.	

21. Indvirkningens intensitet og -kompleksitet

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke habitatområder, naturområder, jord, vandforekomster, havmiljø, mennesker eller dyr væsentligt på baggrund af projektets karakter og placering.	

22. Indvirkningens sandsynlighed

30. august 2024
Side 17 af 17

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
De konkrete projekttiltag omfatter genslyngning af 425 m af bækken samt udlægning af gydebanker og variationsskabende skjulesten og dødt ved på en 160 m lang vandløbsstrækning.	

23. Indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Det aktuelle projekt vurderes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der kan opnås målopfyldelse i henhold til Vandområdeplanerne 2015-2021. Ved behov kan arealet reetableres til den oprindelige status.	

24. Kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Det konkrete projekt vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative effekter.	

25. Muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne

Væsentligt	Uvæsentligt
	X
Ikke relevant.	

Bilag 1

Ansøgningskema

Nedenstående skema angiver de oplysninger, som skal indgives til myndighederne ved ansøgning af projekter, der er omfattet af lovens bilag 2, jf. lovens § 21. Bygherren skal, hvor det er relevant for ansøgningen om det konkrete projekt, tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, når skemaet udfyldes. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet, medsendes disse oplysninger. Skemaet finder ikke anvendelse for sager, der behandles af Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Skemaets oplysningskrav er vejledende og fastsat under hensyntagen til kriterierne i lovens bilag 5.

Basisoplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	<p>Projektet omhandler restaurering af Damgård Bæk, der er et mindre vandløb, der løber gennem et boligområde i den sydlige del af Mårslet. Damgård Bæk er en del af Giberå-systemet, der afvander til Aarhus Bugt. Baggrunden for projektet er, at Damgård Bæk er udpeget til en indsats om forbedring af de fysiske forhold i Vandområdeplanerne 2015-2021. Projektet har til formål at gennemføre denne indsats. Projektet forventes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der kan opnås målopfyldelse i vandløbet.</p> <p>De konkrete projekttiltag omfatter genslyngning af 425 m af bækken samt udlægning af gydebanker og variationsskabende skulesten og dødt ved på en 160 m lang vandløbsstrækning.</p> <p>Der henvises i øvrigt til vedhæftede projektbeskrivelse.</p>
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	<p>Natur og Miljø, Aarhus Kommune Karen Blixens Boulevard 7 8220 Brabrand</p> <p>Thor Joensen thaj@aarhus.dk 41855388</p>
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Samme som ovenfor.
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav. For havbrug angives anlæggets geografiske placering angivet ved koordinater for havbrugets 4 hjørneafmærkninger i bredde/længde (WGS-84 datum).	<p>Projektet er ikke knyttet til én enkelt adresse.</p> <p>Projektet berører følgende matrikler: 4 cf, 4cm, 11f, 11s, 20dz og 25x Mårslet By, Mårslet</p>
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Aarhus Kommune.
Oversigtskort i målestok eks. 1:50.000 – Målestok angives. For havbrug angives anlæggets placering på et søkort.	

	<p>Oversigtskort hvor det fremtidige forløb af Damgård Bæk er markeret med rødt:</p> 	
<p>Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg).</p>	<p>Der henvises til vedlagte projektbeskrivelse.</p>	
<p>Forholdet til VVM reglerne</p>	<p>Ja</p>	<p>Nej</p>
<p>Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).</p>	<p>x</p>	<p>Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:</p>
<p>Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).</p>	<p>x</p>	<p>Hvis ja, angiv punktet på bilag 2: punkt 10. f: Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb</p>
<p>Projektets karakteristika</p>	<p>Tekst</p>	
<p>1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav</p>	<p>- 4 cf Mårslet By, Mårslet: Flemming Laursen, Mustrupvej 44 8320 Mårslet - 4 cf Mårslet By, Mårslet: Flemming Laursen, Mustrupvej 44 8320 Mårslet - 4 cm Mårslet By, Mårslet: Grundejerforeningen Mustrupvej, Mårslet. Mustrupvej 95, 8320 Mårslet. - 11f og 11s Mårslet By, Mårslet: Parcelforeningen Storparcel 13, Mårslet. Mustrupvej 255, 8320 Mårslet. - 20dz Mårslet By, Mårslet: Grundejerforeningen Ovesdal. Ovesdal 38, 8320 Mårslet.</p>	

	- 25x Mårslet By, Mårslet: Aarhus Kommune, Rådhuspladsen 2, 8000 Aarhus C. Matriklen administreres af Teknik og Miljø, Byliv.
2. Arealanvendelse efter projektets realisering. Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ² Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ²	Projektet ændrer ikke på områdets arealanvendelse, idet området fortsat vil være grønt område og vandløb. Projektet medfører ikke bebyggelse eller arealbefæstelse.
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	Projektet omfatter en ca. 600 lang strækning af Damgård Bæk mellem Mustrupvej og frem til udløbet i Giberå. Bækken forlænges med ca. 60 meter som fælg af genslyngningen. Der er ikke behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet. Projektet omfatter ikke eksisterende eller ny bebyggelse.
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: Vandmængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden Håndtering af regnvand i anlægsperioden Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	Der skal bruges ca. 100 m ³ gydegrus (Ø16-64 mm) samt 20 m ³ større skjulesten (Ø200-500 mm) i anlægsperioden. Stenmaterialerne hentes fra nærliggende grusgrav. Der skal ikke bruges vand i anlægsperioden. Der genereres ikke spildevand eller affald i anlægsperioden, ligesom der ikke er behov for håndtering af regnvand. Projektet forventes gennemført i perioden 09/24-10/24. anlægsarbejdet forventes at kunne gennemføres på 1-2 uger.
Projektets karakteristika	Tekst
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen:	Der vil ikke være forbrug af råstoffer eller produktion i øvrigt i driftsfasen.

Råstoffer – type og mængde i driftsfasen Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen Vandmængde i driftsfasen			
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen: Farligt affald: Andet affald: Spildevand til renselanlæg: Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: Håndtering af regnvand:			Der genereres ikke affald eller spildevand i driftsfasen. Der er ikke behov for regnvandshåndtering i driftsfasen.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		x	
8. Er projektet eller dele af projektet omfattet af standardvilkår eller en branchebekendtgørelse?			Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 10
9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår eller krav i branchebekendtgørelsen?	x		Hvis »nej« angives og begrundes hvilke vilkår, der ikke vil kunne overholdes.
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BREF-dokumenter?		x	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til pkt. 12.
11. Vil projektet kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?			Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BREF-dokumenter, der ikke vil kunne overholdes.
12. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BAT-konklusioner?		x	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 14.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil projektet kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?			Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BAT-konklusioner, der ikke vil kunne overholdes.
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser?		x	Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 17.
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	x		Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen
16. Vil det samlede projekt, når	x		Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen

anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?			
17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening?	x		Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 20.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	x		Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?	x		Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse.
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne I anlægsperioden? I driftsfasen?		x	Hvis »ja« angives og begrundes omfanget.
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016?		x	
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	x		Hvis »nej«, angiv hvorfor:
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?		x	Hvis »ja« angiv hvilke: Dele af Damgård Bæk ligger indenfor åbeskyttelseslinjen for Giberå. Projektet vurderes ikke at kræve dispensation.
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		x	

27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?	☒		
28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	☒		
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end 1/2 ha og mere end 20 m bredt.)	☒		
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?	☒		
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.			<p>0 m.</p> <p>Damgård Bæk er ikke beskyttet, men Giberå er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.</p> <p>Der ligger desuden flere § 3 beskyttede regnvandsbassiner i nærheden af Damgård Bæk.</p> <p>Projektet vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i beskyttede naturtyper og kræver dermed ikke dispensation.</p>
32. Er der forekomst af beskyttede arter og i givet fald hvilke?	☒		<p>Damgård Bæk vurderes at være et potentielt levested for odder, der findes i Giberåsystemet. Der er dog ikke kendskab til konkrete forekomster af odder i Damgård Bæk. Projektet vurderes ikke at påvirke yngle- eller rastesteder for eventuelt forekommende oddere i Damgård Bæk. Det begrundes med, at arbejdet udføres i dagtimerne, samt at der er fri passage til op- og nedstrøms liggende uforstyrrede vandløbsstrækninger. På sigt vurderes projektet at kunne forbedre levevilkårene for odder, idet projektet skaber bedre forhold for ørred, der er en del af odderens fødegrundlag. På den baggrund vurderes det samlet set, at projektet ikke vil påvirke yngle- eller rastesteder for odder.</p>
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område.			<p>250 m til fredning for Mårslet Kirke. Projektet vurderes ikke at påvirke det fredede område.</p>
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).			<p>Projektet finder ikke sted i et Natura 2000-område. Damgård Bæk afvander til Natura 2000-område N234 Giberå, Enemærket og Skåde Havbakker, der er beliggende ca. 4,5 km øst for projektområdet. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området fremgår af tabellen nedenfor. På baggrund af afstanden til Natura 2000-området kan enhver påvirkning af udpegningsgrundlag afvises. Det begrundes med, at der ikke ændres på afstrømningen dertil, samt at projektet i øvrigt ikke medfører direkte påvirkning af Natura 2000-området.</p>

			Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 234		
			Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210) Kystklint/klippe (1230) Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev* (6230) Urtebræmme (6430) Kildevæld* (7220) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskov (9160) Elle- og askeskov* (91E0)	Strandvold med flerårige planter (1220) Kransnålalge-sø (3140) Brunvandet sø (3160) Kalkoverdrev* (6210) Tidvis våd eng (6410) Hængesæk (7140) Rigkær (7230) Bøg på mor med kristtorn (9120) Bøg på kalk (9150) Skovbevokset tørvemose* (91D0) Odder (1355)
			Arter:	Stor vandsalamander (1166) Odder (1355)	
35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?	x			Projektet medfører fysiske ændringer i Damgård Bæk (vandområde 0720). De fysiske ændringer er udelukkende af positiv karakter, idet projektet har til formål at forbedre vandløbets fysiske forhold med henblik på at opnå målfuldelse for vandområdet.	
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser?	x			Projektet vurderes ikke at påvirke grundvandsdannelsen eller drikkevandsressourcen.	
37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening?		x			
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse.		x		Projektet vurderes ikke at medføre øget oversvømmelsesrisiko på de vandløbsnære arealer.	
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse?		x			
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst		
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?		x		Der er planer om etablering af en ny cykelsti langs Damgård Bæk. Det projekterede forløb af Damgård Bæk er samtænkt med det planlagte cykelstitrace, så der sikres den fornødne plads til at realisere begge projekter. De to projekter vurderes dermed samlet set ikke at medføre en øget miljøpåvirkning. Der er planer om etablering af nyt regnvandsbassin øst for Damgård Bæk på matr.nr. 4cf og 4cm Mårslet By, Mårslet. Regnvandsbassinet har til formål at rense og forsinke regnvand, der i dag ledes direkte ud i Damgård Bæk. Regnvandsbassinet vil dermed bidrage en mindsket belastning af Damgård Bæk og nedstrøms vandområder. De to projekter vurderes dermed samlet set ikke at medføre en øget miljøpåvirkning.	
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?		x			

42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?

Der har ikke været behov for tilpasninger eller foranstaltninger, da det aktuelle projekt udelukkende har til formål at forbedre miljøtilstanden i Damgård Bæk, samt at det på grund af dets karakteristika ikke vurderes at påvirke udenfor selve projektområdet.

43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger.

Dato: 13-06-2024

Bygherre/anmelder: _____

Vejledning v

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til i skemaet. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning, som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på offentlige hjemmesider.

Farverne »rød/gul/grøn« angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. »Rød« angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og »grøn« en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af VVM-myndigheden. I de fleste tilfælde vil kommunen være VVM-myndighed.

Bygherres eller dennes rådgivers udfyldelse af skemaet er omfattet af straffelovens § 161 om strafansvar ved afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

Projektbeskrivelse

Restaureringsprojektet har til formål at forbedre de fysiske forhold i Damgård Bæk ved genslyngning, etablering af gydebanker og udlægning af skjulesten. Damgård Bæk (vandområde 0720) er udpeget til en indsats om genslyngning og hævnning af vandløbsbunden, jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter¹. Det aktuelle projekt er en gennemførelse af disse indsatser.

Damgård Bæk har aktuelt moderat økologisk tilstand, hvor tilstanden er moderat for smådyr og ukendt for fisk og makrofytter. Det aktuelle projekt vurderes at forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der vil kunne opnås målopfyldelse i vandløbet.

Nuværende forhold

Damgård Bæk er et mindre vandløb i Giberå-systemet, der afvander til Aarhus Bugt. Vandløbet har et topografisk opland på ca. 1,2 km² (vurderet ud fra SCALGO).

Vandløbet udspringer fra flere drænsystemer i det åbne land syd for Mårslet. Herfra løber vandløbet mod nord frem til udløbet i Giber Å. De første ca. 600 m af vandløbet frem til underføringen ved Mustrupvej er blevet restaureret i forbindelse med etablering af Giber Ringvej. Det aktuelle projekt omhandler således de resterende ca. 550 m af vandløbet frem til udløbet i Giber Å (figur 1). Denne strækning ligger i en grøn kile gennem et boligområde i Mårslet. Vandløbet fremstår generelt reguleret og med begrænset fysisk variation. Strækningen har stort fald på gennemsnitligt 20 ‰.

Vandløbet er inddelt i separate indsatsstrækninger, der beskrives i de følgende afsnit. Stationeringen refererer til opmåling af vandløbet fra 2017.

13. juni 2024

Side 1 af 11

Teknik og Miljø

Natur og Miljø
Aarhus Kommune

Natur

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

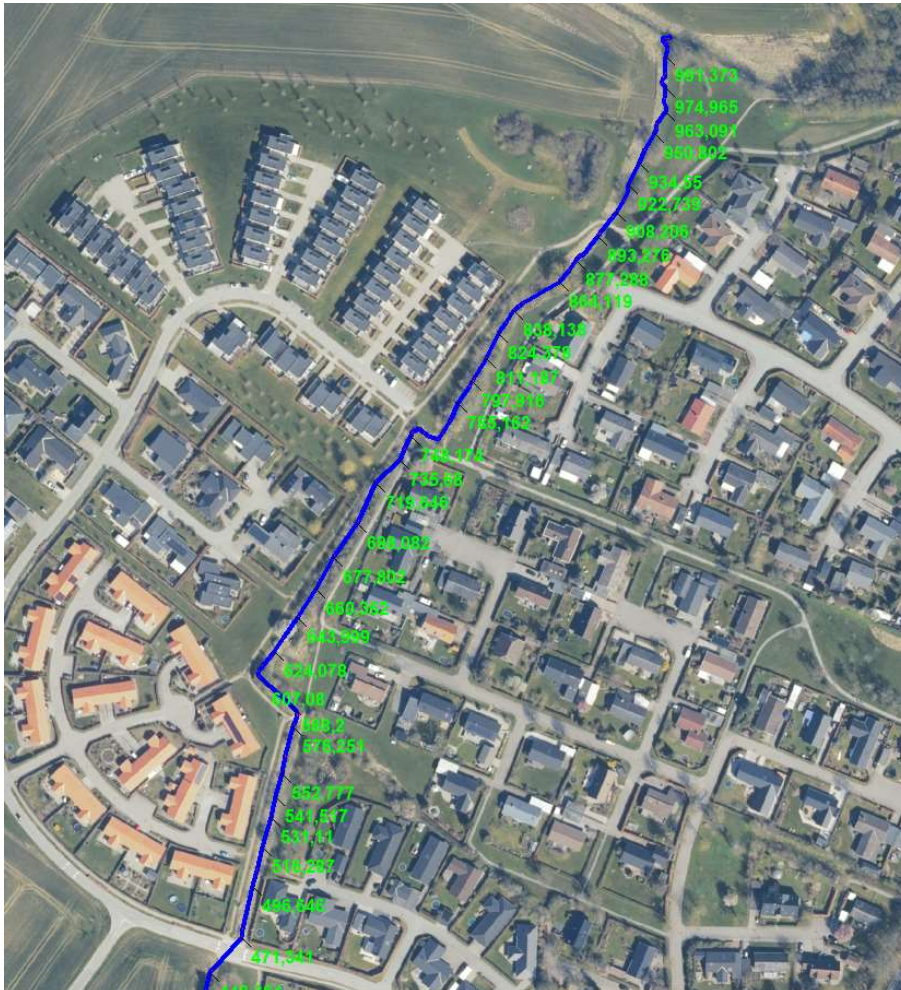
Direkte telefon: 41 85 53 88

Sagsbehandler:
Thor Joensen

¹ Bek. Nr 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

13. juni 2024
Side 2 af 11

Figur 1: Oversigtskort hvor Damgård Bæk er markeret med blått og stationering (meter) med blått.

St. 472-578 m

Vandløbet er smalt og under kraftig tilvoksning af urtevegetation på brinkerne. Vandløbet har begrænset fysisk variation og mangler grove substrater i form af grus og sten.

St. 578-582 m

Rørunderføring i \varnothing 600 mm betonrør. Røret ligger højt, så der er et styrt på udløbssiden af røret. Røret udgør en faunaspærring. Rørunderføringen planlægges fjernet og erstattet af en bro i forbindelse med et separat projekt om etablering af en ny cykelsti. Derfor behandles den eksisterende rørunderføring ikke yderligere i nærværende projekt. Etablering af den nye bro forudsætter en separat tilladelse efter vandløbslovens § 47.

St. 582-900 m

13. juni 2024
Side 3 af 11

Vandløbet er generelt overbredt og lavvandet. Vandløbet er derudover præget af markant skygning fra urtevegetation samt større buske og træer langs vandløbet. Vandløbet har begrænset fysisk variation og mangler grove substrater i form af grus og sten.

I st. 760 m starter et stejlt stryg med stensat bund og brinker. Der afvikles et fald på ca. 0,6 m i løbet af 5-6 m, svarende til et fald på ca. 120 ‰. Stryget vurderes at kunne udgøre en spærring for fisk. I svinget ved st. 765 m findes et lavtliggende rørudløb fra Aarhus Vands regnvandssystem. Udløbet planlægges sløjfet i forbindelse med et separat projekt om ændret håndtering af overfladevand i Mårslet. Projektet er aktuelt under planlægning af Aarhus Vand.

I st. 795 m vokser der et større piletræ i vandløbet, hvor stammen resulterer i et styrt på ca. 45 cm i vandløbet.

I St. 880 m findes et udløbsbygværk fra Aarhus Vands regnvandssystem. Bygværket er delvist sammenstyrtet, og der er opstået et større lokalt fald på ca. 0,4 m. Faldet afvikles over en vandløbsstrækning på ca. 3 m, svarende til et fald på ca. 130 ‰. Udløbsbygværket forudsættes fjernet i forbindelse med Aarhus Vands projekt om ændret håndtering af overfladevand i Mårslet.

St. 905-1006 m (udløb i Giber Å)

I st. 905 slutter en \varnothing 1200 mm rørunderføring. Efter rørudløbet ligger vandløbet 1-1,5 m under terræn og med stejle brinkanlæg med kraftig vegetation. Vandløbet er smalt og har opnået et let slynget forløb gennem selvrestauring.

Projektforslag

I det følgende beskrives de planlagte projektiltag i Damgård Bæk.

Generelt

Ved etablering af gydebanker benyttes gydegrus sammensat efter DTU Aquas anbefalinger. Der anvendes en grusblanding bestående af 85 % nøddesten (16-32 mm) og 15% singels og håndsten (32-64 mm). Gydebanker anlægges ved udlægning af 20-30 cm gydegrus i hele vandløbets bredde.

Vandløbets fysiske variation øges ved udlægning af større skjulesten (ca. \varnothing 200-500 mm). Der udlægges generelt 1-2 skjulesten pr. m² vandløbsbund. Derudover udlægges større grene og træstammer i vandløbet, da disse udgør levested for en række vandløbsinsekter. Udlægning af skjulesten og træ bidrager til at skabe et mere varieret strømningsmønster med områder med langsomt strømmende vand, så der sikres skjul for fiskeyngel og smådyr.

St. 472-578 m

Der etableres 3 gydebanker af 5-10 meters længde ved udvidelse af vandløbs bundbredde til ca. 1 m. Omkring gydebankerne aftrækkes brinkerne til anlæg 1:3-5 under hensyntagen til det omkringliggende terræn. Gydebankerne etableres i vandløbs station 500-555 m, som er en delstrækning med højere fald, hvor faldet udlignes ved udlægning af gydegrus ovenpå den eksisterende vandløbsbund i hele vandløbs bredde (figur 2). Derudover udlægges større skjulesten og dødt ved på hele vandløbsstrækningen.

13. juni 2024
Side 4 af 11

Figur 2: Oversigtskort hvor Damgård Bæk er markeret med grønt og de planlagte gydebanker med gult.

St. 578-640 m

Der udlægges større skjulesten (ø 200-500 mm) på delstrækninger med stor bundbredde (> 1 m). Skjulestenene udlægges, så de fremmer udvikling af et let slynget trace i det eksisterende vandløbsprofil. Derudover etableres 2 gydebanker af 5-10 m længde i hele vandløbs bredde (figur 2). Gydebankerne anlægges på delstrækninger med højt fald, hvor faldet udlignes ved

udlægning af gydegrus ovenpå den eksisterende vandløbsbund. Endelig udlægges variationsskabende skjulesten og dødt ved.

13. juni 2024
Side 5 af 11

St. 640-1065 m (udløb i Giberå)

Vandløbet genslynges i et nyt trace som vist på figur 3. Genslyngningen foretages, da dele af vandløbet har et nedskåret og kanaliseret forløb med begrænset potentiale for at genskabe et fysisk varieret vandløb. Med genslyngningen skabes et slynget, terrænnært vandløb med fysiske forhold, der vurderes at kunne understøtte Vandområdeplanernes mål om god økologisk tilstand.

Figur 3: Oversigtskort hvor det fremtidige forløb af Damgård Bæk er markeret med rødt.

Det genslyngede vandløb etableres med dimensioner som angivet i tabel 1. Det genslyngede vandløb etableres med fald på gennemsnitligt 18 ‰, hvilket overstiger de 10 ‰, der er udgangspunktet for vandplanindsatser om genslyngning². Vandløbet vurderes at kunne etableres med større fald i det

² Side 11 i Vejledning om nationalt tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering 2021.

konkrete projekt, da projektområdet naturligt har forholdsvis stejle terrænforhold, samt at der er begrænset plads i projektområdet pga. den bynære placering. Etablering af et vandløb med maksimalt 10 ‰ vil dermed resultere i et unaturligt slynget forløb, som vil skulle fastlåses med markant brinksikring for at sikre mod erosion ved store afstrømninger.

13. juni 2024
Side 6 af 11

For at imødekomme vandløbsstrækningens høje fald etableres vandløbet med en relativt stor bundbredde på ca. 1 meter og med stort fokus på fysisk variation i form af større skjulesten (Ø 200-500 mm) og dødt ved. Der udlægges gennemsnitligt 2-4 skjulesten pr. m² vandløbsbund. Disse tiltag vil medvirke til at sænke vandets hastighed og skabe variation i strømningsmønstre og dybdeforhold. Ud fra erfaringer i lignende vandløb i Giberå-systemet med naturligt stort fald, vurderes der på denne måde at kunne sikres fuld passage for ørred og øvrig fauna. Derudover etableres størstedelen af vandløbsstrækningen med fast bund af gydegrus i hele vandløbets bredde. På kortere delstrækninger, primært i svingene, udlægges ikke gydegrus, hvorved der opnås en vekslen mellem lavvandede stryg og dybere partier med lavere vandhastighed.

Vandløbsbrinkerne etableres med ca. 20 cm høje lodrette kanter fra vandløbsbunden, hvorfra brinkerne etableres så fladt som muligt under hensyntagen til det omkringliggende terræn. Som udgangspunkt etableres brinkerne med minimum anlæg 1:3 og gerne fladere.

Der vurderes som udgangspunkt ikke at være behov for brinksikring, når vandløbet etableres som beskrevet ovenfor. Grundet vandløbets bynære placering tæt på flere gang- og cykelstier, er det dog vigtigt at sikre mod væsentlige ændringer i vandløbets forløb, da det vil kunne påvirke brugen af de vandløbsnære arealer og medføre risiko for beskadigelse af stianlæg. Under anlægsarbejdet kan der derfor, ud fra en konkret vurdering, foretages sikring af særligt udsatte ydersving. Eventuel brinksikring foretages med håndsten, der udlægges indtil 20 cm over normal vandstand.

Station (m)	Kote (DVR 90)	Bundbredde (m)	Fald (‰)
640	51,25	1	18
805	48,42	-	-
869	46,19	-	-
1050	44,22	-	-
1065	43,92	-	20

Konsekvensvurdering

Afvanding

St. 472-640 m

Etablering af gydebanker ved udlægning af gydegrus ovenpå den eksisterende vandløbsbund kan medføre lokale vandspejlshævninger ved selve gydebanken samt på vandløbsstrækningen opstrøms gydebanken. I det konkrete projekt etableres gydebankerne på delstrækninger af vandløbet med højere fald, hvorved gydebankerne kan etableres uden at medføre væsentlige vandspejlsændringer.

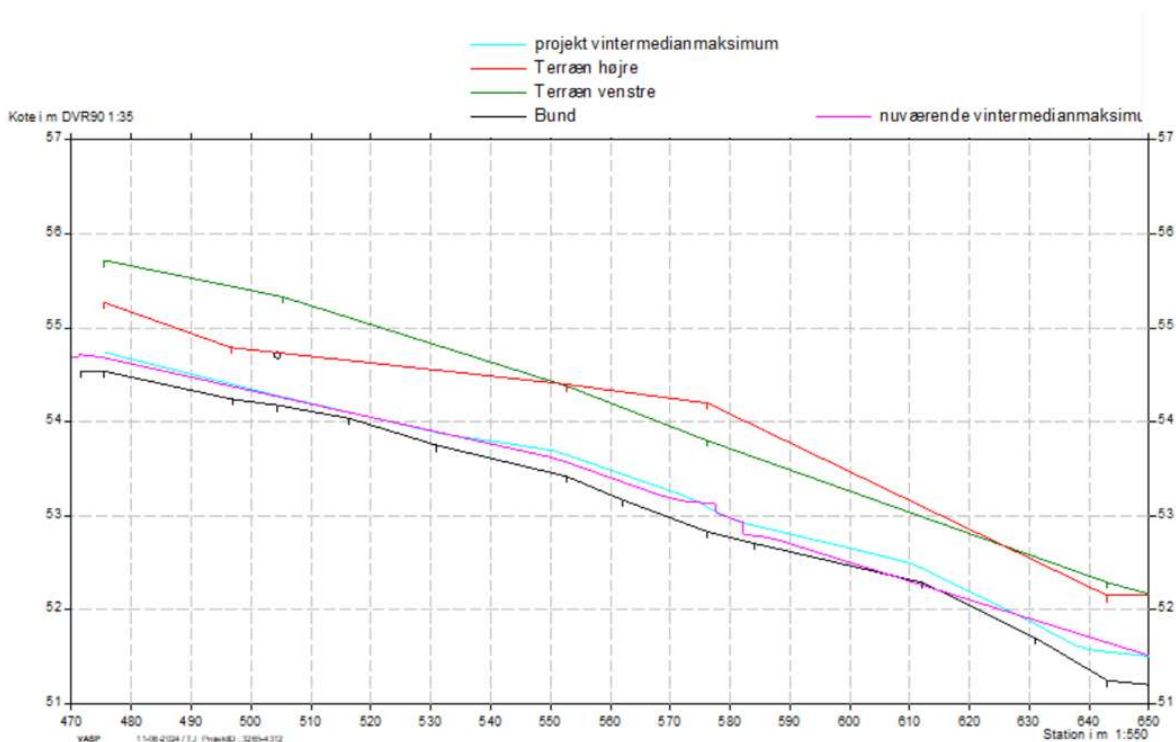
Vandspejlsforholdene i Damgård Bæk efter etablering af gydebankerne er belyst ved vandspejlsberegninger gennemført for vandløbets projekterede dimensioner. Der er ikke vandføringsdata for Damgård Bæk, og derfor er der taget udgangspunkt i karakteristiske afstrømninger for Kapelbæk, der er et nærliggende og sammenligneligt vandløb i Giberå-systemet. Vandspejlsberegningerne er gennemført for en vintermedianmaksimumafstrømning, som repræsenterer en stor vinterhændelse. Resultatet af vandspejlsberegningerne fremgår af længdeprofilet på figur 4. På længdeprofilet ses også vandspejlet beregnet for vandløbets nuværende dimensioner. Her ses det, at de største vandspejlsstigninger forekommer i vandløbets station 600-620. Her stiger vandspejlet op imod 19 cm, hvilket er resultatet af en tilsvarende bundhævning. Damgård Bæk har generelt en god vandføringsevne på grund af det høje fald. Det ses derfor, at der på trods af vandspejlsstigningerne, fortsat er god kapacitet i vandløbet og mere end 50 centimeters højdeforskel mellem vandspejl og vandløbets kronkant. På den baggrund vurderes det, at etablering af de projekterede gydebanker ikke vil give anledning til øget oversvømmelsesrisiko eller ændret afvanding af de vandløbsnære arealer.

13. juni 2024

Side 7 af 11

13. juni 2024
Side 8 af 11

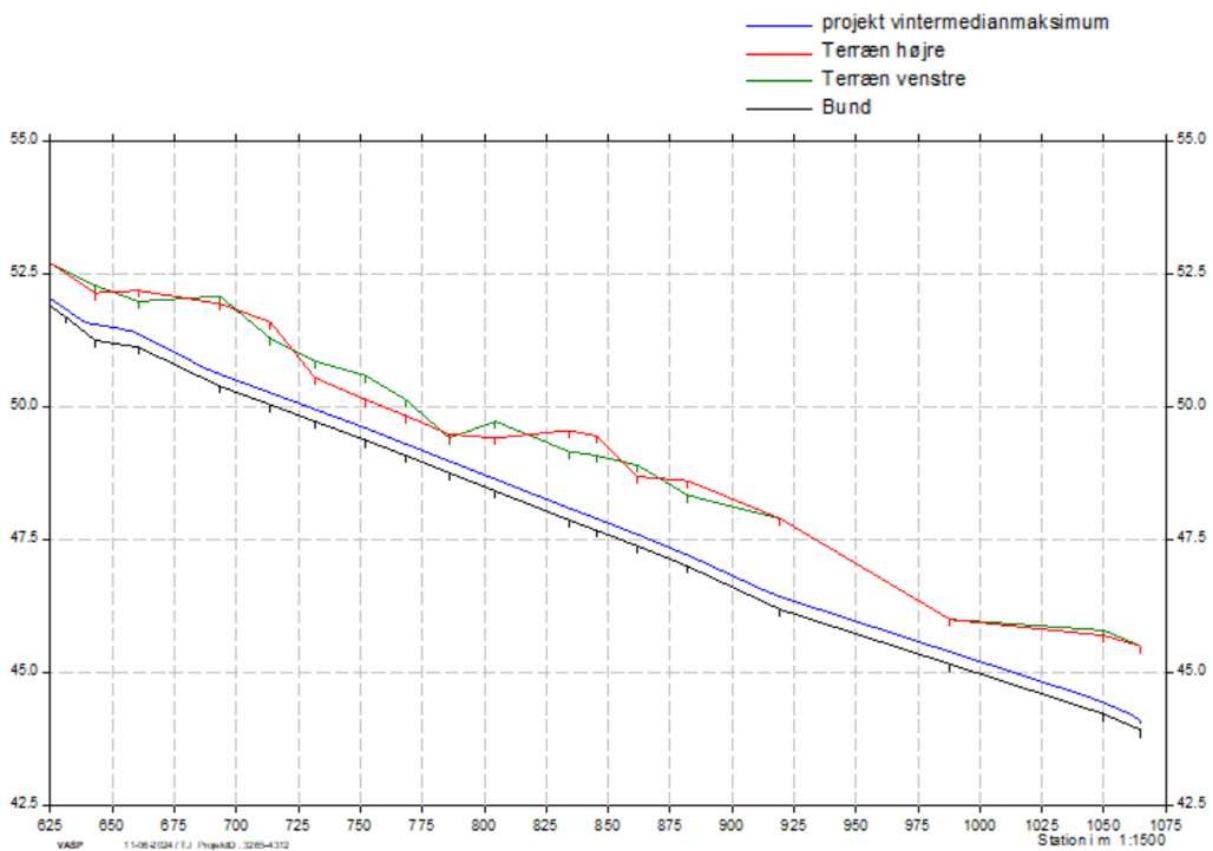
Figur 4: Længdeprofil for vandløbs station 470-650 m. Den projekterede vandløbsbund er markeret med sort, mens højre og venstre brink er markeret med hhv. rødt og grønt. Vandspejl beregnet for de projekterede forhold ses med lyseblåt, mens vandspejlet for de nuværende forhold ses med lilla. De pludselige vandspejlsændringer omkring station 580 m for de nuværende forhold skyldes den eksisterende rørbrø, der fjernes i forbindelse med et cykelstiprojekt.

St. 640-1065

På figur 5 ses vandspejlet på den genslyngede strækning af vandløbet beregnet for en vintermedianmaksimumafstrømning. Vandspejlet sammenholdes ikke med de nuværende forhold, da det projekterede vandløb har andet forløb og længde, hvorved det ikke er muligt at lave retvisende længdeprofiler til sammenligning af vandspejle. Ud fra længdeprofilet ses det, at der ikke beregnes oversvømmelser ved en vintermedianmaksimumafstrømning, og at der fortsat er fin kapacitet i vandløbet, hvilket skyldes vandløbets gode faldforhold. På baggrund af vandspejlsberegningen vurderes der ikke at være risiko for oversvømmelser af de vandløbsnære arealer langs det genslyngede vandløb.

13. juni 2024
Side 9 af 11

Figur 5: Længdeprofil for vandløbets station 640-1065 m. Vandløbsbunden er markeret med sort, mens højre og venstre terræn er markeret med rødt og grønt. Beregnet vandspejl er markeret med blåt.

Vandområdeplanerne

Damgård Bæk er målsat til god økologisk tilstand i Vandområdeplanerne 2021-2027. Vandløbet har aktuelt moderat økologisk tilstand, hvor tilstanden er moderat for smådyr og ukendt for de øvrige kvalitetselementer. Der er således ikke målopfyldelse i vandløbet. Damgård Bæk er desuden udpeget som vandløb uden fiskeinteresser, og dermed benyttes kvalitetselementet fisk ikke i vurderingen af den økologiske tilstand. Den manglende målopfyldelse vurderes at skyldes forringede fysiske forhold i vandløbet, hvor der blandt andet er en udpræget mangel på hårde substrater.

Det aktuelle projekt vurderes at kunne forbedre vandløbets fysiske forhold i en sådan grad, at der kan opnås målopfyldelse. På trods af udpegningen som vandløb uden fiskeinteresser, vurderes især den nederste del af Damgård Bæk at have potentiale som gyde- og opvækstvandløb for ørred. Gennemførelse af det aktuelle projekt forventes at bidrage til at indfri dette potentiale.

13. juni 2024
Side 10 af 11

Natura 2000

Projektet finder ikke sted i et Natura 2000-område. Damgård Bæk afvander til Natura 2000-område N234 Giberå, Enemærket og Skåde Havbakker, der er beliggende ca. 4,5 km øst for projektområdet. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området fremgår af tabellen nedenfor. På baggrund af afstanden til Natura 2000-området kan enhver påvirkning af udpegningsgrundlag afvises. Det begrundes med, at der ikke ændres på afstrømningen dertil, samt at projektet i øvrigt ikke medfører direkte påvirkning af Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 234		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Riggær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)

Bilag IV arter

I Aarhus kommune er der registreret følgende bilag IV arter:

- Løvfrø
- Spidssnudet frø
- Flagermus
- Odder
- Stor vandsalamander
- Markfirben

Damgård Bæk vurderes at udgøre et egnet levested for odder, der findes i Giberå-systemet. Der er ikke konkret kendskab til forekomst af odder i Damgård Bæk. Projektet vurderes ikke at påvirke yngle- eller rastesteder for eventuelt forekommende oddere i Damgård Bæk. Det begrundes med, at

arbejdet udføres i dagtimerne, samt at der er fri passage til op- og nedstrøms liggende uforstyrrede vandløbsstrækninger. På sigt vurderes projektet at kunne forbedre levevilkårene for odder, idet projektet skaber bedre forhold for ørred, der er en del af odderens fødegrundlag. På den baggrund vurderes det samlet set, at projektet ikke vil påvirke yngle- eller rastesteder for odder.

13. juni 2024
Side 11 af 11

Damgård Bæk vurderes at udgøre en ledelinje for flagermus med betydning for den økologiske funktionalitet af nærliggende yngle- og rasteområder for flagermus. I forbindelse med anlægsarbejdet fjernes buskads langs vandløbet i det omfang, der er nødvendigt for at tilgå vandløbet. Der bibeholdes dog fortsat en række træer langs bækken, og der ændres ikke på selve bækkens funktion som ledelinje. På den baggrund vurderes projektet samlet set ikke at påvirke yngle- eller rastesteder for flagermus.

Okker

Projektområdet er ikke udpeget som okkerpotentielt. Da projektet derudover ikke omfatter dræning, vurderes projektet ikke at medføre risiko for øget okkerudvaskning.

Miljøvurderingsloven

Det aktuelle projekt vurderes at være omfattet af miljøvurderingslovens³ bilag 2 punkt 10. f: Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb. Projektet kræver derfor en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Natur og Miljø (Bygherre) har i juni 2024 indsendt skriftlig ansøgning til Plan, Teknik og Miljø (myndighed for miljøvurderingsloven), om afgørelse om, hvorvidt projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Tilladelse efter vandløbsloven til projektet vil først blive meddelt, når de er truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21.

Naturbeskyttelsesloven

Damgård Bæk er ikke udpeget som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Projektet berører ikke øvrige beskyttede naturarealer og kræver dermed ikke dispensation.

³ LBK nr. 4 af 03/01/2023